

TEBLİĞ

Tarım ve Orman Bakanlığından:

**ÇİĞ SÜT DESTEĞİ VE SÜT PİYASASININ DÜZENLENMESİ
UYGULAMA TEBLİĞİ (TEBLİĞ NO: 2023/8)**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; çığ süt üretimi ve kalitesi ile uygulanan hayvancılık politikalarının etkinliğini artırmak suretiyle çığ süt üretiminde sürdürülebilirliği sağlamak üzere yetiştiricilerin desteklenmesidir.

(2) Bu Tebliğ, 9/1/2023 tarihli ve 6655 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan 2023-2024 Yıllarında Yapılacak Çığ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesine İlişkin Kararda yer alan destekleme ödemelerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesi ile 9/1/2023 tarihli ve 6655 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan 2023-2024 Yıllarında Yapılacak Çığ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesine İlişkin Karara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- b) Bakanlık Süt Kayıt Sistemi (BSKS): Üretici/yetiştiricilerin sattığı süütün kayıt altına alındığı, destekleme ödemelerinin uygulandığı, izlendiği, raporlandığı, Bakanlıkça çığ süt desteklemelerinde kullanılan kayıt sistemini,
- c) Banka: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünü,
- ç) Belge doğrulama web adresi: Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulanan ve Tarım Bilgi Sistemine (TBS) entegre edilen ve ibraz edilen fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzlarının doğruluğunun kontrolünün yapıldığı sistemi,
- d) Çığ süt: Çiftlik hayvanlarının meme bezlerinden salgılanan 40 °C'nin üzerinde ısıtılmamış veya eşdeğer etkiye sahip herhangi bir işlem görmemiş, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu, Türk Gıda Kodeksi Yönetmelikleri ve ilgili mevzuatta belirtilen uygun sütü,
- e) ESK: Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünü,
- f) Hastalıklardan ari işletme: Koruyucu tedbirlerin alınarak, işletmedeki hayvanların Sığır Tüberkülozu ve Sığır Brusellozu hastalıkları yönünden ari olduğunun onaylandığı işletmeyi,
- g) HAYGEM: Hayvancılık Genel Müdürlüğünü,
- ğ) İl/ilçe müdürlüğü: Bakanlık il/ilçe müdürlüklerini,
- h) Karar: 9/1/2023 tarihli ve 6655 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan 2023-2024 Yıllarında Yapılacak Çığ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesine İlişkin Kararı,
- ı) Niteliğine göre çığ inek sütü: Soğutulmuş çığ süt, şahıs tankında soğutulmuş çığ süt, soğutulmamış çığ sütü,
- i) Pazarlama şekline göre çığ inek sütü: Üretici/yetiştirici örgütü veya üretici/yetiştiricinin işletmesi üzerinden pazarlanan soğutulmuş çığ sütü, soğutulmamış çığ sütü,
- j) Soğutulmuş çığ süt: Süt soğutma tankları üzerinden pazarlanan çığ inek sütünü,
- k) Sözleşme: Alım satım konu olan çığ süütün, cinsi, miktarı, fiyatı, üretim şekli, teslim tarihi gibi hususları içeren ve 16/4/2015 tarihli ve 29328 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çığ Süütün Sözleşmeli Usulde Alım Satımına İlişkin Yönetmelik esaslarına göre alıcı ile üretici/yetiştirici veya bunların üyesi/ortağı bulunduğu üretici/yetiştirici örgütü arasında imzalanan çığ süt alım satım sözleşmesini,
- l) Süt işleme tesisi: 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren işletme onay belgesine sahip çığ süt ve süt ürünleri işleme tesisini,
- m) TÜRKVET: 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği ile 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği hükümlerine göre oluşturulan ve hayvancılık

işletmelerinin, yetiştiricilerin ve sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanların kimliklendirilerek kayıt altına alındığı veri tabanını,

n) Üretici/yetiştirici: Piyasaya arz etmek/satış yapmak için süt üretmek amacıyla bir veya daha fazla çiftlik hayvanının bulundurulduğu tesis sahibi gerçek veya tüzel kişileri,

o) Üretici/yetiştirici örgütü: Üretici/yetiştirici adına çiğ sütün sözleşmeli usulde alım satımına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek üzere temsil ve ilzam yetkisi bulunan, kendi kuruluş kanununa göre merkez birliğini kurmuş olan, 5996 sayılı Kanuna göre kurulmuş ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri ve/veya 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa göre kurulmuş üretici birlikleri ve/veya 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş, kuruluşuna Bakanlıkça izin verilen hayvancılık faaliyeti yürüten tarımsal amaçlı kooperatif üyeleri ile Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği (PANKOBİRLİK) ve bağlı kooperatiflerinin ortaklarını,

ö) Yerel perakendeci: Süt üreten hayvancılık işletmesi merkez kabul edilerek hazır ambalajlı çiğ süt için 500 kilometrelik yarıçap içerisinde, hazır ambalajlı olmayan çiğ süt için 200 kilometrelik yarıçap içerisinde yer alan ve son tüketiciye sabit bir yerde konumlandırılmış otomatik satış makineleri veya bakkal, market ve benzeri yerlerde çiğ süt satan perakendeciyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Desteklemeye İlişkin Esaslar

Kaynak aktarımı ve ödemeler

MADDE 4- (1) Çiğ süt desteği ve süt piyasasının düzenlenmesi için gerekli kaynak, bütçede hayvancılığın desteklenmesi için ayrılan ödenekten karşılanır ve Bakanlık tarafından gerekli paranın aktarılmasını müteakip Banka aracılığı ile ödenir.

Çiğ süt desteklemesi

MADDE 5- (1) Çiğ süt desteklemesi; üretmiş olduğu çiğ sütü, süt işleme tesislerine, fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzu karşılığında kendisi, üretici/yetiştirici örgütü veya bunların %50'nin üzerinde paya sahip oldukları ortaklıkları vasıtasıyla satan ve BSKS veri tabanına aylık olarak kaydettiren bir üretici/yetiştirici örgütüne üye/ortak olan yetiştiricilere ödenir.

(2) Çiğ süt desteklemesi, hazırlanan ödeme icmalleri esas alınarak; manda, koyun, keçi ve niteliğine ve pazarlama şekline göre inek sütü ve 25/1/2020 tarihli ve 31019 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/64) kapsamında sınıflandırılan inek sütünün sınıfına göre, Bakanlığın belirleyeceği dönemler, kriterler ve birim fiyatlar üzerinden destekleme ödemesi yapılır.

(3) Üretmiş olduğu çiğ sütü, süt piyasasının düzenlenmesi uygulaması kapsamında, üretici örgütleri aracılığı ile süt ürününe çevirterek Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğüne satan üreticiler desteklemeden yararlandırılır. Desteklemede, 1 kilogram süt ürünü eşdeğeri süt miktarı esas alınır.

(4) 27/4/2017 tarihli ve 30050 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çiğ Sütün Arzına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2017/20) kapsamında hastalıktan arı işletme belgeli süt üreten işletmeler, ürettikleri çiğ sütü, faaliyet alanında sütün arzı/satışı bulunan işletme kayıt belgesine sahip ve BSKS'ye kayıtlı yerel perakendecilere, işletme kayıt belgesine sahip BSKS'ye kayıtlı süt dolum tesislerine, sözleşme, fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzu karşılığında satmaları şartıyla çiğ süt desteklemesinden yararlandırılır.

(5) Çiğ süt desteklemesinin başvuru yeri, şekli ve zamanına ilişkin şart ve kurallar şunlardır:

a) Desteklemeden yararlanmak isteyen üretici/yetiştiriciler BSKS'ye veri girişi için yetkilendirilmiş bir üretici/yetiştirici örgütüne üye ise bu üretici/yetiştirici örgütüne, BSKS'ye veri girişi yetkisi bulunmayan bir üretici/yetiştirici örgütüne üye ise örgüt aracılığı ile il/ilçe müdürlüklerine başvururlar.

b) Üretici/yetiştirici örgütleri üye/ortakları adına toplu kestiği fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzları ile birlikte çiğ sütün cinsi, miktarı, fiyatı, teslim tarihini içeren üye/ortakların listesini de düzenler.

c) 1/1/2023 tarihinden geçerli olmak üzere satılan çiğ sütlere ait fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzu, çiğ süt tedarik sözleşmesi ve döner sermaye işletmesinden alınan makbuz veya alındı belgesi üretici/yetiştirici örgütlerine teslim edilir. Teslim edilen çiğ süt tedarik sözleşmeleri, sözleşme geçerlilik süresini kapsayan dönem başvurularında tekrar istenmez.

ç) Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/64) kapsamında sınıflandırılan çiğ inek sütü için desteklemeden yararlanmak isteyen üretici/yetiştiriciler, ödeme dönemine esas olacak çiğ süt analizinin yapılması amacıyla Bakanlıkça belirlenen dönemlerde, üyesi oldukları üretici/yetiştirici örgütüne dilekçe ile başvurur.

d) Veri girişi yetkisi bulunmayan üretici/yetiştirici örgütleri, kendilerine teslim edilen belgeleri, İcmal-1'e esas tabloları ve eklerini, BSKS'ye veri girişi için il/ilçe müdürlüklerine tutanak ile teslim eder.

e) Göçer hayvancılık yapan yetiştiriciler, süt üretimi yaptığı ayda, ürettiği süt miktarının tespiti için gittikleri yerin il/ilçe müdürlüğüne başvurur. Tespit yaptırdığı aylara ilişkin desteklemeye esas satış belgelerini ve başvuru evraklarını göçer olarak gittiği il/ilçe müdürlüğüne teslim eder. Üretici/yetiştiricinin başvuru evrakları, veri girişi için işletmesinin kayıtlı olduğu il/ilçe müdürlüğüne yazı ekinde gönderilir. Hayvan nakil işlemlerini ilgili mevzuat hükümlerine göre yapmamış olan göçer yetiştiricilerin tespit işlemi yapılmaz.

f) Sözleşmenin onaylı bir örneği, üretici/yetiştirici örgütü tarafından çiğ süt üretiminin yapıldığı yerdeki Bakanlık il/ilçe müdürlüğüne teslim edilir. Sözleşme bilgileri, Bakanlık il/ilçe müdürlükleri tarafından BSKS'ye kaydedilmiş olmalıdır. Satışı yapılan çiğ sütlerle ait fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzu ile tedarik sözleşmelerinin BSKS'de ilişkilendirilmesi yapılarak girişi yapılır.

g) Çiğ süt desteklemesinden yararlanacakların işletmesi ve sütün elde edildiği hayvanlar TÜRKVET'e kayıtlı olmalıdır. Ayrıca tüm üretici/yetiştiriciler de işletmesinin bulunduğu ilçe bazında BSKS'ye kayıt edilmelidir.

ğ) BSKS'ye yeni kayıt yapılan üretici/yetiştiricilerin kayıt tarihinden önceki fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzunun BSKS'ye kaydedilmesine izin verilmez.

h) Döneminde başvurusunu ve evraklarını tamamlamayanlar desteklemeden yararlandırılmaz.

ı) Destekleme döneminde her türlü denetim ve soruşturma nedeniyle veri giriş yetkisi iptal edilen üretici/yetiştirici örgütlerine üye/ortak yetiştiricilerin; desteklemeye esas başvuru ve diğer tüm iş ve işlemleri varsa veri giriş yetkisi bulunan başka bir üretici/yetiştirici örgütüne yapılır, üyelerin/ortakların veri giriş yetkisi iptal edilen üretici/yetiştirici örgütünün dışında herhangi bir üyeliği/ortaklığı yoksa esas başvuru ve diğer tüm iş ve işlemleri il/ilçe müdürlüğüne yürütülür.

(6) Veri girişi yapacak il/ilçe müdürlüklerince istenilecek belgeler şunlardır:

a) Üretici/yetiştirici örgütüne düzenlenmiş destekleme için başvuruda bulunan üyelerin listesi.

b) Başvuruda bulunan üyelere ilişkin destekleme dönemi için alınan başvuru dilekçeleri.

c) BSKS veri tabanı üzerinden yayımlanan ve/veya üretici/yetiştirici örgütüne düzenlenen çiğ süt destekleme icmaline esas tablo.

ç) Satılan çiğ sütün cinsi, fiyatı, teslim tarihi ve miktarının gösterildiğini içeren üye/ortaklarının listesi, fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzu (e-faturalar/e-arşiv faturalar, xml formatında, silinemez CD, DVD veya USB belleğe kayıtlı olmalıdır).

d) Döner sermaye işletmesinden alınan makbuz veya alındı belgesi.

(7) Veri girişi yapacak üretici/yetiştirici örgütlerince istenilecek belgeler şunlardır:

a) Başvuruda bulunan üyelere ilişkin destekleme dönemi için alınan başvuru dilekçeleri.

b) Satılan süt miktarının litre olarak gösterildiği fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzu (e-faturalar/e-arşiv faturalar, xml formatında, silinemez CD, DVD veya USB belleğe kayıtlı olmalıdır).

c) Döner sermaye işletmesinden alınan makbuz veya alındı belgesi.

(8) Üretmiş olduğu çiğ sütü, üretici örgütleri aracılığı ile süt ürünü olarak ESK'ye satan üreticilerden istenen belgeler şunlardır:

a) Üretici örgütü ile ESK arasında yapılan sözleşme.

b) Üretici örgütü tarafından sözleşme kapsamında kesilen müstahsil makbuzu.

c) Üretici örgütünün süt ürünü üretimi için anlaştığı, işletme onay belgesine sahip süt işleme tesisi ile yapmış olduğu sözleşme ve çiğ sütün süt ürününe çevrilmesine ilişkin fatura.

ç) Üretici örgütünün sözleşme kapsamında ESK'ye sattığı süt ürünü faturası.

d) Döner sermaye işletmesinden alınan makbuz veya alındı belgesi.

(9) Çiğ Sütün Arzına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2017/20) kapsamında, çiğ süt satan hastalıktan arı işletmeler, üyesi oldukları üretici/yetiştirici örgütüne aşağıdaki belgeler ile başvuruda bulunurlar:

a) Başvuruda bulunanlardan ilgili destekleme dönemi için alınan başvuru dilekçeleri.

b) Hastalıklardan arı işletme belgesi.

c) Çiğ sütün arzı için izin belgesi.

ç) Satılan süt miktarının litre olarak gösterildiği fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzu (e-faturalar/e-arşiv faturalar, xml formatında, silinemez CD, DVD veya USB belleğe kayıtlı olmalıdır).

d) Döner sermaye işletmesinden alınan makbuz veya alındı belgesi.

(10) Destekleme icmalllerinin hazırlanması döneminde uyulacak esaslar şunlardır:

a) En fazla bir aylık olarak düzenlenen müstahsil makbuzu ve/veya faturaların asılları veya nüshaları destekleme için esas alınır. Her ne suretle olursa olsun bunların fotokopileri veya onaylı suretleri dikkate alınmaz. Fatura/müstahsil makbuzları ile e-fatura/e-arşiv fatura/e-müstahsil makbuzu çıktılarında, işletme onay belge numarası, süt işleme tesisinin adı, adresi, üretici/yetiştiricinin adı, soyadı, adresi ve teslim edilen sütün türü, litre olarak miktarı, litre fiyatı ve tutarı ile soğutma

tankı üzerinden pazarlanmış ise “soğutulmuş çiğ süt” ibaresi, süt soğutma tankı sahibi, sorumlusu veya yetkilisinin adı, soyadı, imzası ve süt soğutma tankı kod numarası, süt işleme tesisi yetkilisinin imzası ve kaşesinin bulunması gerekir.

b) Çiğ Sütün Arzına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2017/20) kapsamında, süt üreten işletmeler için en fazla bir aylık olarak düzenlenen müstahsil makbuzu ve/veya faturaların asılları veya nüshaları destekleme için esas alınır. Her ne suretle olursa olsun bunların fotokopileri veya onaylı suretleri dikkate alınmaz. Fatura/müstahsil makbuzları ile e-fatura/e-arşiv fatura/e-müstahsil makbuzu çıktılarında üretici/yetiştiricinin adı, soyadı, adresi ve teslim edilen sütün türü, litre olarak miktarı, litre fiyatı ve tutarı, süt dolum tesisi için adı, adresi ile süt dolum tesisinin işletme kayıt ve kod numarası, yetkilisinin imzası ve kaşesinin, yerel perakendeciler için işletme kayıt numarası bulunması gerekir.

c) Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik kapsamındaki süt işleme tesisleri, süt dolum tesisleri ve yerel perakendeciler ile ilgili bilgilerin BSKS’ye girilmesi ve güncellenmesinden, kayıt ve onay işlemlerini yürüten il müdürlükleri sorumludur.

ç) İl müdürlükleri veri giriş yetkisi için başvuruda bulunanlardan uygun gördüğü üretici/yetiştirici örgütlerini HAYGEM’e bildirir. Bu örgütler HAYGEM tarafından BSKS’de tanımlanır.

(11) Destekleme icmallерinin hazırlanmasına ilişkin hususlar şunlardır:

a) Veri giriş yetkisi bulunan üretici/yetiştirici örgütleri kendi üyelerinin İcmal-1’e esas tablolarını, aylar bazında hazırlar ve BSKS’ye veri girişini yapar.

b) Veri giriş yetkisi almış üretici/yetiştirici örgütlerinin bulunmadığı yerlerde üreticinin İcmal-1’e esas tabloları, üretici/yetiştirici örgütlerince aylar bazında hazırlanır ve BSKS’ye girilmesi için il/ilçe müdürlüklerine teslim edilir. İcmal-1 listelerinin BSKS’ye veri girişleri il/ilçe müdürlüklerince yapılır.

c) BSKS’ye süt girişlerinin, üretici/yetiştiricilerin üretimde bulundukları ilçe için il/ilçe müdürlükleri veya yetkilendirilmiş üretici/yetiştirici örgütlerince yapılması esastır.

ç) Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/64) kapsamında, Bakanlıkça belirlenen dönemlerde çiğ inek sütü destekleme ödemesi yapılan yetiştiricilerin, analizi yapılarak sınıflandırılan çiğ inek sütüne ait analiz sonuçları çevrim içi (online) olarak aktarılır. Söz konusu verilerin aktarılamadığı durumlarda BSKS’ye kayıt işlemleri, HAYGEM tarafından değerlendirilir.

d) Analizi yapılan çiğ sütün ödemesine ilişkin iş ve işlemler Bakanlıkça belirlenen ödeme takvimi çerçevesince yürütülür.

(12) Destekleme icmallерinin il/ilçe müdürlüklerince incelenmesine ilişkin hususlar şunlardır:

a) Süt icmallерinin incelenmesinde; üretici/yetiştiricilere ait fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzu uygunluğu, bunların BSKS veri tabanına doğru girilip girilmediği, satılan süt miktarının destekleme dönemindeki sağmal hayvan sayısı, ırkı ve laktasyon durumu ile uyumlu olup olmadığı, süt soğutma tanklarının kapasitesinin üzerinde kullanılıp kullanılmadığı dikkate alınır. Uygun olmayan hatalı belgeler, girişler ve hayvan sayısı ile süt miktarında uyumsuzluk olanlar ile soğutma tanklarının kapasitesinin üzerinde pazarlanan sütler icmal listesinden çıkartılır.

b) Elektronik ortamda alınan e-fatura, <http://www.efatura.gov.tr> internet adresinde bulunan e-fatura görüntüleyici ile açılarak, mali mühür bulunup bulunmadığı ve alınan çıktısı ile uyumlu olup olmadığı kontrol edilir. Yapılan kontrolde uygun bulunmayanlar icmal listesinden çıkartılır. E-fatura çıktısı, kontrolü yapan il/ilçe müdürlüğü BSKS sorumlu personeli tarafından imzalanır.

c) E-arşiv faturalar elektronik ortamda teslim edilir ve belge doğrulama web adresinden il/ilçe müdürlüklerince kontrol edilir.

ç) Elektronik ortamda düzenlenen ve elektronik sertifika ile imzalanan e-müstahsil makbuzunun üzerinde, Gelir İdaresi Başkanlığı sistemleri üzerinden sorgulanıp doğrulanabileceği karekoda veya barkoda yer verilmesi zorunludur.

d) İnceleme sonrasında işlemi yapılan sözleşme, fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzları ve destekleme başvuru dilekçeleri ile İcmal-1 18/10/2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik kapsamında il/ilçe müdürlüğü birim arşivlerinde muhafaza edilir.

(13) Destekleme icmallерinin askıya çıkarılmasına ilişkin hususlar şunlardır:

a) Aylar bazında BSKS veri tabanına kaydedilen İcmal-1 listeleri, veri giriş dönemi bittikten sonra, il/ilçe müdürlüklerince askıya çıkartılmak üzere BSKS veri tabanından İcmal-2 listeleri şeklinde alınır. Alınan icmallerde tarımsal desteklemelerden men cezası alan üreticilerin bulunup bulunmadığının kontrolü yapılır.

b) İcmal-2 listeleri il/ilçe müdürlüklerinde, üretici/yetiştirici örgütlerine ve üretici/yetiştiricilere duyurulacak şekilde askıya çıkarılır.

c) Askıya çıkarma tarihi ve saati ile askıdan indirme tarihi ve saati il/ilçe müdürlüğü ile üretici/yetiştirici örgütü temsilcilerince tutanağa bağlanır ve güncel tarihle imzalanır.

ç) Askı süresince herhangi bir itiraz olmaz ise listelerdeki bilgiler doğru kabul edilir. Daha sonra yapılacak itirazlar değerlendirmeye alınmaz ve herhangi bir hak doğurmaz.

d) Askı süresinde İcmal-2 listelerine yapılan itirazlar, il/ilçe müdürlüğünce değerlendirilir.

(14) Destekleme icmallерinin gönderilmesi ve ödemeye ilişkin hususlar şunlardır:

a) İtirazların değerlendirilmesinden sonra kesinleşmiş İcmal-2 listeleri ilçe müdürlüklerince onaylanarak il müdürlüğüne gönderilir.

b) İl müdürlükleri, ilçelerden gelen onaylanmış İcmal-2 listelerinin en az %10'unu hayvan sayıları ile satılan süt miktarlarının uyumlu olup olmadığı yönünden kontrol eder. Kontrol edilen İcmal-2 listeleri tutanak altına alınır, uyumsuzluğu tespit edilen varsa, İcmal-2 listeleri yeniden düzenlenir. Kontrolleri tamamlanan İcmal-2 listeleri, BSKS veri tabanında ödemeye esas olan İcmal-3 listesi şeklinde düzenlenir. Düzenlenen İcmal-3 listeleri il müdürleri tarafından onaylanarak HAYGEM'e gönderilir.

c) HAYGEM, gelen İcmal-3 listeleri ile BSKS'den alınan İcmal-3 listelerinin uyumunu kontrol eder.

ç) BSKS'de, satılan süt miktarının destekleme dönemindeki hayvan sayısı ile uyumlu olmadığı durumlarda fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzları ödemeye dâhil edilmez.

d) Hayvan başına (kombine, sütçü, yerli sığır, koyun, keçi ve manda) il bazlı ortalama süt verimleri il müdürlüğünce raporlanır ve bununla ilgili olarak il tahkim komisyonu kararı alınır. Alınan karar HAYGEM'e gönderilir. HAYGEM tarafından uygun görülen il bazlı ortalama süt verim kayıtları BSKS'ye yüklenir.

e) Ortalama süt verimin üzerinde olan ve başvuruda bulunan üretici/yetiştiricilerin işletmesi için, il/ilçe müdürlüğünce üretimin yapıldığı aydaki güncel verilerin tespiti yapıp tutanağa bağlanır. Tutanaklara istinaden en az bir aylık olacak şekilde il/ilçe tahkim komisyon kararı alınır. Tahkim komisyonu kararındaki ortalamanın üstünde süt verimine sahip işletmelerin, fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzlarının ödemeye dâhil edilmesi için il müdürlüğüne yazı ile bildirilir. İl BSKS sorumlusu, söz konusu işletmeleri sistemde, ortalama verimin üzerinde olan işletme olarak işaretler ve ödeme dönemine ait il/ilçe tahkim komisyonu kararını PDF formatında sisteme yükler.

f) Ödeme listelerinin Bakanlıkça bankaya gönderilmesinden sonra kesinleşmiş İcmal-2 listeleri, yetiştirici/üretici örgütleri bazında BSKS'den il/ilçe müdürlüklerince alınarak ilgili üretici/yetiştirici örgütlerine gönderilir.

(15) Çiğ süt desteklemesine ilişkin diğer hususlar şunlardır:

a) Süt soğutma tankları, süt toplama merkezleri ve süt dolun tesislerinin yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluğunun tespiti il/ilçe müdürlüklerince yapılarak BSKS veri tabanına girişı sağlanır.

b) Süt işleme tesislerindeki soğutma tankları BSKS veri tabanına girilmez. Süt işleme tesislerindeki soğutma tanklarından, BSKS'de daha önceden kayıtlı olanlar sistemde pasif duruma getirilir. Süt işleme tesislerindeki soğutma tankları yeni numara verilen bir işletme olsa da BSKS veri tabanına girilmez.

c) İl/ilçe müdürlüklerince kontrol edilerek usulüne uygun çalıştırılmadığı tespit edilen süt soğutma tankları üzerinden pazarlanan sütler soğutulmuş olarak değerlendirilmez.

ç) Çiğ sütün, üretici/yetiştirici örgütleri veya bunların %50'den fazla paya sahip oldukları 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa tabi ortaklıkları aracılığıyla pazarlanması halinde, üretici/yetiştirici adına düzenlenmiş müstahsil makbuzlarının süt miktarları aylık toplamıyla bu müstahsil makbuzlarıyla ilişkili olan süt işleme tesisleri adına düzenlenmiş faturaların süt miktarları aylık toplamının uyumlu olması zorunludur. Gerçek usulde vergiye tabi olmayan üretici/yetiştiricilerin süt girişleri müstahsil makbuzuyla yapılır.

d) Destekleme icmallерinin hazırlanması, askıya çıkartılması, gönderilmesi ve ödeme ile ilgili çalışma takvimi HAYGEM tarafından belirlenir.

e) Bu Tebliğde belirtilen icmallерin ve diğer eklerin örnekleri ile desteklemeye ilişkin yürütülecek çalışmalarla ilgili duyurular BSKS üzerinden yayımlanır.

f) İl/ilçe müdürlükleri ve yetkilendirilmiş üretici/yetiştirici örgütleri, gerekli belgelerle yapılan başvuruların zamanında sisteme girilmesinden sorumludur. Başvuruları zamanında sisteme girmeyen üretici/yetiştirici örgütünün veri giriş yetkileri, il müdürlüklerince yapılan kontrol ve görüşleri doğrultusunda iptal edilir.

g) İl/ilçe müdürlükleri ibraz edilen fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzlarını Hazine ve Maliye Bakanlığının belge doğrulama web adresi üzerinden kontrol eder.

ğ) BSKS'de görev yapacak il sistem sorumlularının tahsisi Bakanlıkça, ilçe sistem sorumluları ile üretici/yetiştirici örgütü personelinin şifre tahsisi ise il sistem sorumluları tarafından yapılır. Personelin eğitimi ile konuya ilişkin diğer tedbirler Bakanlık, il/ilçe müdürlükleri ve üretici/yetiştirici örgütleri tarafından alınır.

h) Birden çok üretici/yetiştirici örgütüne üyeliği bulunan üreticinin iş ve işlemleri, sözleşme, fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzunu teslim ettiği üretici/yetiştirici örgütü üzerinden yapılır.

ı) Üreticilerin/yetiştiricilerin üretici/yetiştirici örgütü kanalı ile pazarlanan soğutulmuş çiğ süt desteğinden yararlanabilmeleri için; vergiye tabi üreticiler, üretici/yetiştirici örgütüne sattığı sütü fatura ile diğerleri ise üretici örgütü tarafından düzenlenmiş müstahsil makbuzuyla benzer şekilde üretici/yetiştirici örgütü de bu sütleri süt işleme tesisine kestiği fatura ile belgelemesi ve fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzlardaki çiğ sütün cinsinin,

miktarının ve fiyatının uyumlu olması gerekir. Üretilen çiğ sütün, yetiştirici/üretici örgütleri tarafından doğrudan toplanması ve akabinde soğutulmuş çiğ sütün direkt süt işleme tesisine satılmış olması gerekir.

i) Üreticilerin/yetiştiricilerin işletmesinde kendi adına bulunan şahıs soğutma tankında soğutulmuş çiğ süt desteğinden yararlanabilmeleri için; vergiye tabi üreticiler, işleme tesisine direkt olarak sattığı sütü kestiği fatura ile diğerleri ise işleme tesisi tarafından düzenlenmiş müstahsil makbuzuyla belgelemesi ve fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzlardaki çiğ sütün cinsinin, miktarının ve fiyatının uyumlu olması gerekir. Üretilen çiğ sütün, yetiştirici/üreticinin işletmesinde kendi adına bulunan şahıs soğutma tankında soğutulmuş ve akabinde soğutulmuş çiğ sütün direkt süt işleme tesisine satılmış olması gerekir.

j) Çiğ süt desteklemesi ve BSKS ile ilgili olarak yapılacak çalışma ve uygulama esasları HAYGEM tarafından belirlenir.

k) Çiğ süt destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen ve beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmayacak gerçek veya tüzel kişilerin ceza süreleri bitene kadar Çiftçi Kayıt Sisteminde destek dışı bırakılan işletmeler listesine alınmasından il/ilçe müdürlükleri sorumludur.

l) Destekleme ödemeleri ile ilgili olarak haklarında idari ve adli işlem başlatılan kooperatif üst/bölge birlikleri, yetiştirici birlikleri ve üretici birlikleri haklarındaki inceleme tamamlanıncaya kadar, il sistem sorumlularınca BSKS'de ödeme engelli üretici/yetiştirici örgütü olarak işaretlenir.

m) Üretici/yetiştirici tarafından satışı yapılan çiğ sütlere ait fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzunu üretici örgütüne dilekçe ile teslim edip, BSKS'ye veri girişini yaptıran ancak çiğ süt destekleme takvimi açıklanmadan önce ya da açıklandıktan sonra vefat eden üretici/yetiştiricinin bu üretimler için desteklemeye esas şartları yerine getirmiş olması kaydıyla yasal mirasçısı tarafından veraset ilamı belgesinin bir sureti ile birden fazla mirasçısı bulunması halinde ise diğer mirasçılardan muvafakatname alan mirasçı destekleme başvurusu yapabilir.

n) Üretici/yetiştiricilerin vefat tarihinden sonra adına düzenlenmiş olan fatura/e-fatura/e-arşiv fatura/müstahsil makbuzu/e-müstahsil makbuzları destekleme kapsamına alınmaz.

o) Desteklemeye ilişkin başvurularda hizmet bedelinin yatırıldığına dair işletmenin bulunduğu il/ilçe müdürlüğü döner sermaye işletmesinden alınan makbuz veya alındı belgesi üretici/yetiştiricinin yaptığı ilk başvuru döneminde ibraz edilmelidir.

ö) İdari hata sonucu veya haksız ödendiği tespit edilerek geri tahsil edilen çiğ süt desteklemelerine ait bilgiler BSKS'ye il/ilçe müdürlükleri tarafından girilir. Geri ödeme belgeleri il/ilçe müdürlüklerinde muhafaza edilir.

p) 31/12/2024 tarihinden sonra çiğ süt toplama ve/veya depolama sorumlusu olarak çalışacak kişiler 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun kapsamında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Meslekî Yeterlilik Kurumunca ve/veya Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından akredite edilmiş üretici/yetiştirici örgütü ve/veya kurum ve kuruluşlarca meslekî yeterlilik eğitimine katılarak Meslekî Yeterlilik Belgesi almak zorundadır. Söz konusu belgenin il/ilçe müdürlüğünce onaylı bir örneği BSKS'ye kaydedilmek üzere üretici/yetiştirici örgütüne teslim edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödemeye İlişkin Esaslar

Üye yetiştiricilerden kesinti

MADDE 6- (1) Kendi kuruluş kanununa göre merkez birliğini kurmuş olan, 5996 sayılı Kanuna göre kurulmuş ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri ve/veya 5200 sayılı Kanuna göre kurulmuş üretici birlikleri ve/veya 1163 sayılı Kanuna göre kurulmuş, kuruluşuna Bakanlıkça izin verilen hayvancılık faaliyeti yürüten tarımsal amaçlı kooperatif üyeleri ile Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği (PANKOBİRLİK) ve bağlı kooperatiflerinin ortaklarının hak ettikleri desteklerden aşağıdaki tabloda belirtilen oranlarda, çiftçi örgütlerini güçlendirme adı altında veri girişi yapanlara sistem üzerinden kesinti yapılır. Kalan miktar yetiştirici/üreticilerin hesabına ödenir.

(2) Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/64) kapsamında, çiğ inek sütü analiz desteği, çiğ süt destekleme ödemesi çerçevesinde aşağıdaki tabloda belirtilen oranlarda, çiftçi örgütlerini güçlendirme adı altında veri girişi yapan üretici/yetiştirici örgütüne sistem üzerinden kesiti yapıldıktan sonra kalan miktar yetiştirici/üreticilerin hesabına ödenir.

Birlik/Kooperatif	Oran (%)
Üretici ve yetiştirici birlikleri üzerinden yapılan desteklemelerde	%3'ü il/ilçe üretici birliklerine, il yetiştirici birliklerine, bu bedelin içinden %5'i merkez birliklerine,
Kooperatifler üzerinden yapılan desteklemelerde	%3'ü kooperatif üst birliği veya bölge birliğine, bu bedelin içinden % 25'i merkez birliğine,
Pancar ekicileri kooperatifleri üzerinden yapılan desteklemelerde	%3'ü kooperatife, bu bedelin içinden % 25'i kooperatif üst birliğine,

(3) Birden fazla merkez birliğine üyeliği bulunan kooperatif üst/bölge birlikleri destekleme yılı için çiftçi örgütlerini güçlendirme bedelinin ödeneceği merkez birliğine taahhütname verir. Pancar ekicileri kooperatifleri üzerinden yapılan desteklemelerde ise pancar ekicileri kooperatifleri, Pancar Ekicileri Kooperatifi Üst Birliğine taahhütname verir. Bu taahhütnameler, merkez birlikleri/pancar ekicileri kooperatifleri birliği üst birliğince destekleme yılı başında Bakanlığa gönderilir. Çiftçi örgütlerini güçlendirme bedeli, merkez birlikleri/pancar ekicileri kooperatifleri birliği üst birliğinden gelen liste ve taahhütnamelere göre ödenir.

Ödemelerin aktarılması

MADDE 7- (1) Bu Tebliğde yer alan destekleme ödemeleri kamu kaynağı olduğundan hak sahibinin hesabına aktarılmadan önce haciz/icra, temlik ve benzeri işlemler yapılmaz.

(2) Bu Tebliğ kapsamındaki desteklemelerden yararlanmak için başvuran üretici/yetiştiricilerin Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS)/Vergi Daireleri Tam Otomasyon Projesi (VEDOP) sorgulamaları, desteklemelerin yürütüldüğü veri tabanları üzerinden, üretici/yetiştirici örgütü veya il/ilçe müdürlüğünce başvuru tarihi itibarıyla yapılır.

(3) ESK tarafından gerçekleştirilen süt ürünü alım satımı neticesindeki fark, icmal karşılığında, 2023-2024 yılı destekleme bütçelerinin hayvancılık desteklemeleri kaleminden ESK'ye aktarılır. Maliyet bedeli ile satış bedeli arasındaki farkı gösteren ıslak imzalı ve onaylı icmaller, ESK tarafından oluşturulup HAYGEM'e gönderildikten sonra, bütçe işlemlerini müteakip ESK'nin hesabına aktarılır.

Yetki ve denetim

MADDE 8- (1) İl/ilçe müdürlükleri, desteklemeler ile ilgili başvuru zamanı ve şartlarını, yerel imkânları da kullanarak duyurur.

(2) Destekleme ödemelerinin denetimini sağlayacak tedbirleri almaya ve bu Tebliğin uygulamasında ortaya çıkan sorunlar ve öngörülmeyen durumlarda HAYGEM, genelge ve talimat çıkarmaya yetkilidir. Bakanlık genelgeleri ve talimatlarının uygulanmasında ve oluşacak problemlerin çözümünde, il müdürlükleri yetkilidir. Bu amaçla yapılacak çalışmalarda gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kooperatifler ile ilgili oda ve birliklerin hizmetlerinden yararlanılır.

(3) Destekleme ödemelerinin amacına uygun ve gerçek hak sahiplerine ödenmesi için, il müdürlüğü gerekli tedbirleri alır. Çiğ süt desteklemesi için il müdürlükleri, ilçelerden gelen onaylanmış İcmal-2 listelerinin en az %10'unu hayvan sayıları ile satılan süt miktarlarının uyumlu olup olmadığı yönünden kontrol eder, kamu zararı tespiti durumunda, desteğin tamamı incelendikten sonra İcmal gönderilir.

(4) Çiğ süt desteğinde ortaya çıkabilecek sorunlara ilişkin konularda 27/5/2014 tarihli ve 29012 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliği hükümlerine göre kurulan il/ilçe tahkim komisyonları yetkilidir.

(5) Çiğ süt desteğinde, üretici/yetiştirici örgütlerine verilen yetki, görev ve sorumlulukları zamanında yerine getirmeyerek yetiştiricinin mağduriyetine sebep olan üretici/yetiştirici örgütleri mağduriyetin giderilmesinden sorumludur.

Desteklemelerden yararlanamayacak olanlar

MADDE 9- (1) Aşağıda belirtilen kişi ve kuruluşlar bu Tebliğ kapsamındaki desteklemelerden yararlandırılmaz:

- Bu Tebliğde belirlenen hükümlere uymayanlar.
- Gerçeğe aykırı beyanda bulunan ve/veya belge ibraz edenler.
- Kamu kurum ve kuruluşları.

Haksız ödemelerin geri alınması ve hak mahrumiyeti

MADDE 10- (1) Bu Tebliğde belirtilen yetkili merciler, yetki alanına giren verilerin kayıt sistemine doğru girilmesinden, kendilerine ibraz edilen belgelerin kontrolünden ve kendi hazırladıkları belgelerden doğrudan sorumludur. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyerek haksız yere ödemeye sebep olanlar ile haksız yere ödemelerden yararlanmak üzere sahte veya içeriği itibarıyla gerçek dışı belge düzenleyen ve kullananlar hakkında gerekli idari işlemler yapılarak hukuki ve cezai süreç başlatılır.

(2) Bu Tebliğ ile belirlenen destekleme ödemelerinden, idari hata sonucunda düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen çiftçiler beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmazlar. Bunun takibinden il/ilçe müdürlükleri sorumludur.

(3) Haksız yere yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanunî faizi ile birlikte mezkur Kanun hükümlerine göre geri alınır. Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan, belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.

Sorumluluk ve arşivleme

MADDE 11- (1) Tüm bilgi ve belgelerin doğruluğundan, bilgi ve belge sahibi ile onaylayan kişi ve kuruluşlar doğrudan sorumludur. Destekleme ödemesi yapılan belgeler istendiğinde ibraz edilmek üzere Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik kapsamında il/ilçe müdürlüğü birim arşivlerinde en az beş yıl süre ile saklanır.

(2) Üretici/yetiştirici örgütleri, üyelerinin işletme ve hayvan varlıkları ile ilgili güncellenen bilgilerinin takibi ve kontrolünden sorumludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 12- (1) 27/6/2021 tarihli ve 31524 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çiğ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesi Uygulama Tebliği (Tebliğ No: 2021/22) yürürlükten kaldırılmıştır.

Tamamlanamayan işlemler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 12 nci madde ile yürürlükten kaldırılan Çiğ Süt Desteği ve Süt Piyasasının Düzenlenmesi Uygulama Tebliği (Tebliğ No: 2021/22) hükümlerine göre başvuruları yapılmış ve sonuçlandırılmamış işlemler, söz konusu Tebliğin 5 inci maddesinin on altıncı fıkrasının (m) bendi hariç diğer hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(2) Destekleme ödemelerinde kullanılan kayıt sistemlerinin Bakanlıkça yeniden oluşturulması halinde yürütülecek iş ve işlemler talimatla belirlenir.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Tebliğ 1/1/2023 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.